

TRUYỆN CÔ TÍCH VIỆT NAM

Sọ Dừa

Lời: Nguyễn Anh

Tranh: Nguyễn Tuấn Long

NXB THANH NIÊN

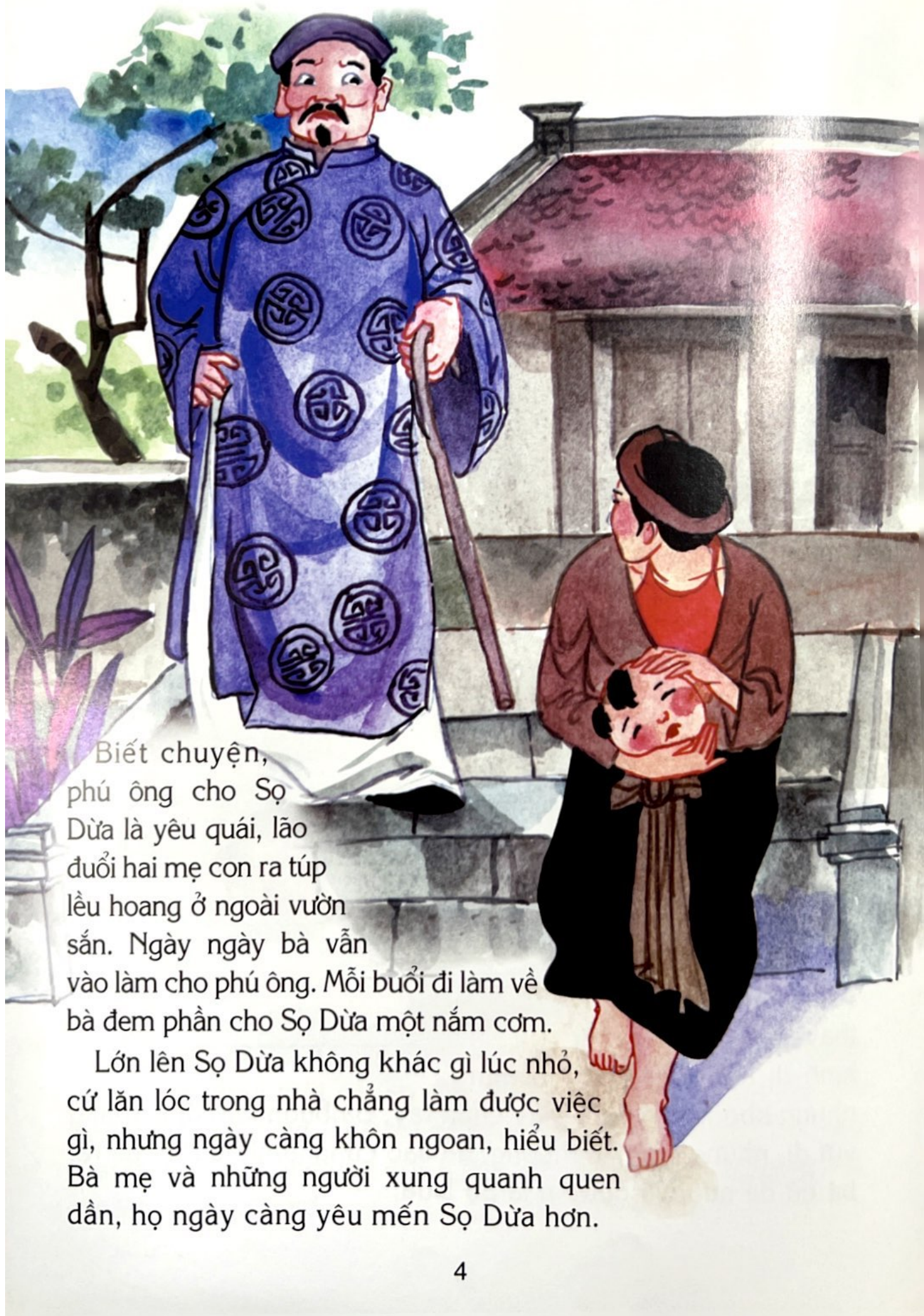
Ngày xưa, có hai vợ chồng nọ đi ở cho một nhà phú ông từ hồi còn nhỏ. Hai người ăn ở hiền lành, nhưng mãi vẫn không có con.

Một hôm, người vợ vào rừng kiếm củi. Trời nắng to, bà khát nước quá, thấy một cái sọ dừa đựng nước mưa trong vắt, bà liền bưng lấy uống. Thế rồi về nhà, bà có thai. Chẳng bao lâu sau thì người chồng qua đời. Công việc trong nhà phú ông trút cả lên vai người vợ.

Đủ tháng đủ
ngày, bà sinh nở.
Nhưng bất hạnh
thay, đứa con lại dị
hình dị dạng, có mắt có mũi
nhưng không có mình mẩy chân tay. Bà buồn lắm định mang
vứt đi, nhưng nghĩ lại thương, dù sao cũng là khúc ruột đẻ ra,
bà cứ để nuôi và đặt tên là Sọ Dừa.

Biết chuyện, phú ông cho Sọ Dừa là yêu quái, lão đuổi hai mẹ con ra túp lều hoang ở ngoài vườn sắn. Ngày ngày bà vẫn vào làm cho phú ông. Mỗi buổi đi làm về bà đem phần cho Sọ Dừa một nắm cơm.

Lớn lên Sọ Dừa không khác gì lúc nhỏ, cứ lẩn lóc trong nhà chẳng làm được việc gì, nhưng ngày càng khôn ngoan, hiểu biết. Bà mẹ và những người xung quanh quen dần, họ ngày càng yêu mến Sọ Dừa hơn.

Một hôm, bà mẹ than phiền: “Con nhà người ta bằng tuổi ấy đã biết đi chăn bò, chăn dê lấy tiền phụ giúp mẹ. Còn con mình chẳng được tích sự gì!”.

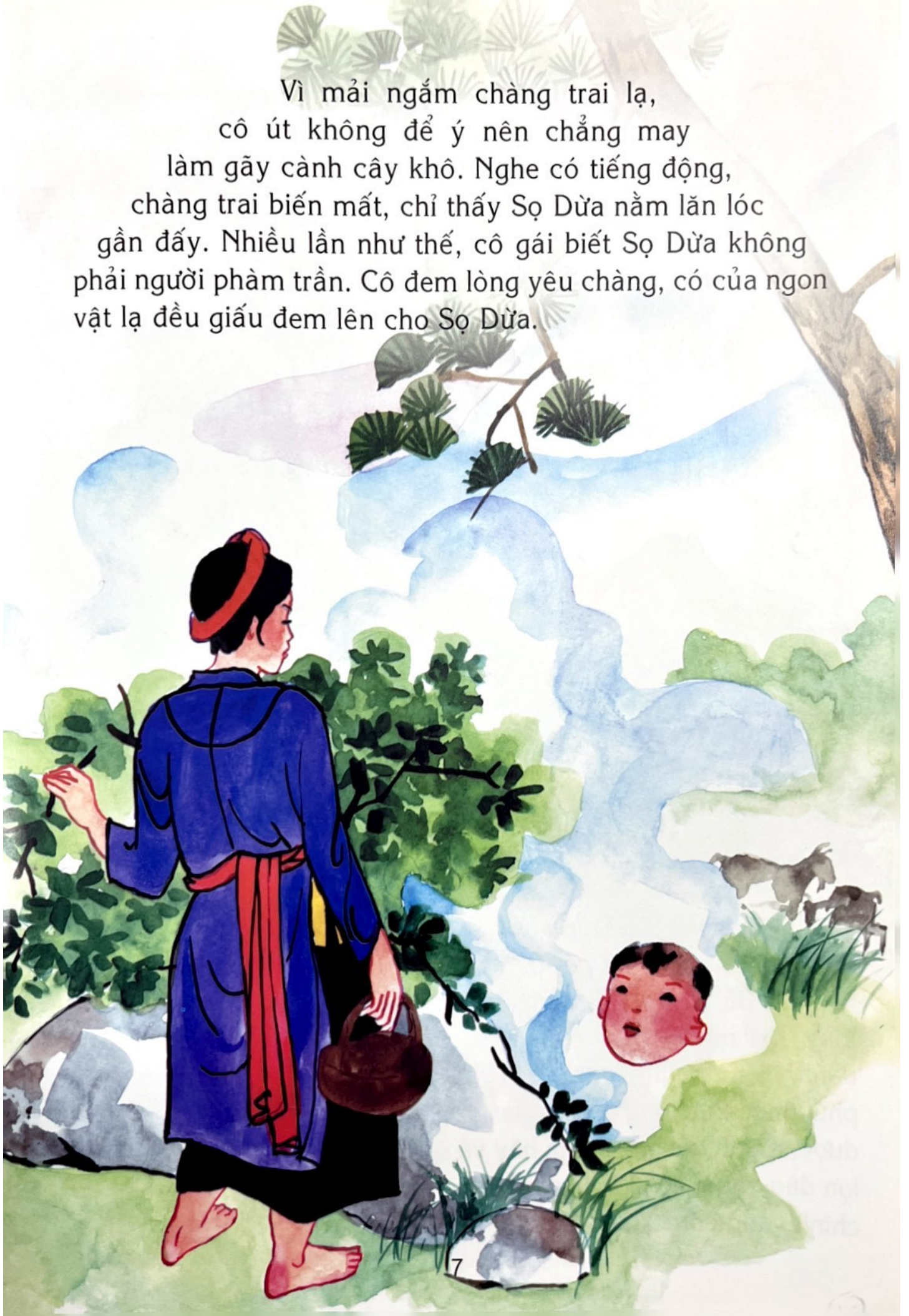
Sọ Dừa nghe vậy liền nói: “Gì chứ chăn bò, chăn dê thì con cũng làm được. Mẹ cứ hỏi phú ông cho con đến ở chăn bò, chăn dê đi”. Bà mẹ đánh liều đến hỏi phú ông, phú ông ngần ngại. Nhưng nghĩ đến việc nuôi Sọ Dừa thì ít tốn cơm, công xá chẳng là bao, hơn nuôi đứa khác nhiều nên cuối cùng phú ông cũng ưng thuận để Sọ Dừa đi chăn đàn dê.

Quả thật, Sọ Dừa chăn dê rất giỏi. Trời nắng cũng như trời mưa, đàn dê lúc nào cũng no căng bụng khiến phú ông rất hài lòng.

Phú ông có ba cô con gái thay phiên nhau đưa cơm cho Sọ Dừa. Chỉ có cô em út là hiền lành, đối đãi tốt với Sọ Dừa. Một hôm, cô út vừa mang cơm đến dưới chân đồi thì nghe thấy tiếng sáo véo von. Cô lấy làm lạ rón rén bước lên, nấp sau bụi cây nhìn xem thì thấy một chàng trai mặt mũi khôi ngô đang ngồi trên mỏm đá thổi sáo cho dê gặm cỏ.

Vì mãi ngắm chàng trai lạ,
cô út không để ý nên chẳng may
làm gãy cành cây khô. Nghe có tiếng động,
chàng trai biến mất, chỉ thấy Sọ Dừa nằm lăn lóc
gần đấy. Nhiều lần như thế, cô gái biết Sọ Dừa không
phải người phàm trần. Cô đem lòng yêu chàng, có của ngon
vật lạ đều giấu đem lên cho Sọ Dừa.

Cuối kỳ đi ở, Sọ Dừa về bảo mẹ đến hỏi con gái phú ông làm vợ. Bà mẹ hết sức sung sướng, nhưng thấy con nài nỉ cũng chiều lòng, đành kiếm buồng cau đến gặp phú ông. Phú ông cười mỉa: “Ừ được, muốn hỏi con gái ta hãy về sắm đủ mười mâm lụa đào, mười con lợn béo, mười vò rượu tăm và một chĩnh vàng cốm... đem sang đây làm lễ vấn danh”.

Tưởng thách thế để làm mẹ con Sọ Dừa bể mặt, nhưng không ngờ sáng hôm sau, Sọ Dừa cùng mẹ và bà con làng xóm mang lễ sang đầy đủ. Phú ông lúng túng, đành gọi ba cô con gái lên hỏi ý con xem sao. Hai cô chị bĩu môi, nguyệt dài Sọ Dừa một cái rồi đi vào. Cô em út e lệ, cúi mặt xuống tỏ ý bằng lòng. Thế là Sọ Dừa và cô út nên duyên vợ chồng.

Từ hôm cưới vợ, Sọ Dừa đã thoát
xác trở thành một chàng trai khôi ngô, tuấn
tú. Vợ chồng sống bên nhau đầm ấm, hạnh phúc.
Và ngày đêm, Sọ Dừa miệt mài đèn sách chờ khoa thi.
Năm ấy, chàng đỗ Trạng nguyên.

luôn

Chẳng bao lâu sau có chiếu
nhà vua sai quan Trạng đi sứ. Khi chia
tay, Sọ Dừa đưa cho vợ hai hòn đá lửa, một
con dao và hai quả trứng gà. Chàng dặn vợ phải
luôn giắt trong người phòng khi cần đến.

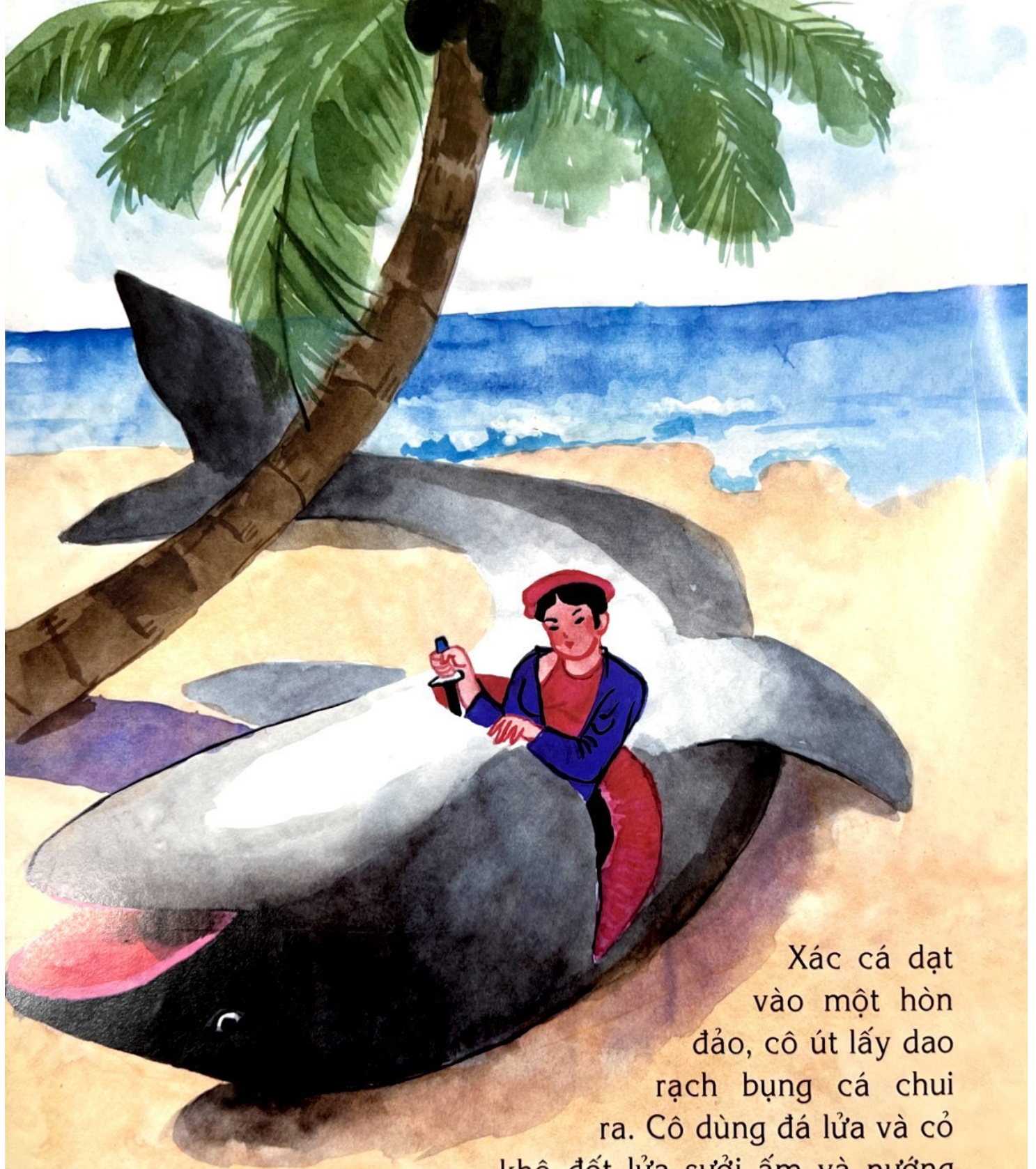

Từ khi cô em út lấy chồng Trạng nguyên, hai cô chị sinh lòng ghen ghét, định tâm hại em để thay em làm bà Trạng. Nhân quan Trạng đi sứ vắng, hai cô chị sang chơi, rủ em chèo thuyền ra biển, rồi đẩy em rơi xuống nước.

Một con cá kình đã nuốt chửng cô út vào bụng nhưng cô vẫn bình tĩnh. Nhớ lời chồng dặn lúc chia tay, cô liền lấy con dao bên người đâm chết cá. Xác cá nổi lềnh bềnh trên biển.

Xác cá dạt
vào một hòn
đảo, cô út lấy dao
rạch bụng cá chui
ra. Cô dùng đá lửa và củ
khô đốt lửa sưởi ấm và nướng
thịt cá ăn. Cô lấy nứa, lấy lá dựng tạm một cái lều con ngay
gần chỗ có nước. Ngày ngày, cô vào rừng lấy củi, đào củ mài
để ăn thay gạo. Hai quả trứng cũng nở thành đôi gà đẹp - một
trống, một mái - làm bạn với cô giữa hoang đảo.

Một hôm, có thuyền quan
cắm cờ đuôi nheo đi qua đảo. Con
gà trống thấy, gáy to ba lần: “Ồ... ó... o...
Phải thuyền quan Trạng rước cô tôi về”. Quan
Trạng cho thuyền ghé đảo, vợ chồng gặp nhau, mừng
mừng tủi tủi. Nghe vợ kể lại mọi chuyện, Sọ Dừa mới biết
âm mưu thâm độc của hai cô chị vợ.

Về nhà, quan Trạng mở tiệc mừng, mời bà con đến chia vui, nhưng lại giấu vợ trong buồng. Hai cô chị không hay biết, tranh nhau kể chuyện cô em rủi ro, lại còn khóc nức nở ra điều thương tiếc lắm. Quan Trạng không nói gì, liền gọi vợ ra giới thiệu với bà con làng xóm. Nhân lúc mọi người hỏi han, trò chuyện xôn xao, hai người chị xấu hổ quá, lén ra về lúc nào không hay và từ đó bỏ đi biệt xứ.